

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov

Lokalizácia: § 11 ods. 1 písm. f) § 11a ods. 1 písm. f) § 12 ods. 1 písm. a) § 12a ods. 1 písm. a)

Účinnosť: 01. 01. 2006, 01. 02. 2013, 01. 01. 2006, 01. 02. 2013

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 64

Potreba lekárskeho posudku pre spoločníkov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:

Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=3&ID=1194>
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=6&ID=221>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Vyhlásené znenie zákona o bezpečnosti definuje v § 11 ods. 1 a v § 12 ods. 1 podmienky FO/PO pre udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. Jednou z podmienok pre udelenie licencie je aj podmienka pripojenia lekárskeho posudku. Novelou zákona z roku 2013 sa v § 11a ods. 1 a v § 12a ods. 1 upravujú jednotlivé podmienky FO/PO pre udelenie licencie na prevádzkovanie nového druhu bezpečnostnej služby (preukaz typu CIT - profesionálna cezhraničná preprava eurovej hotovosti cestnou dopravou). Jednou z podmienok pre udelenie licencie je aj podmienka pripojenia lekárskeho posudku.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Súčasná právna úprava požaduje od spoločníkov pripojiť k žiadosti o udelenie licencie aj doklady a čestné vyhlásenie, lekársky posudok, doklad preukazujúci vzdelanie a preukaz typu P alebo CIT, doklad o zaplatení správneho poplatku a opis a farebné vyobrazenie rovnošaty. Predmetom ex post má byť prehodnotenie podmienky k žiadosti o udelenie licencie pripojiť lekársky posudok.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať. Ex post: Povinnosť pripájať k žiadosti o udelenie licencie aj lekársky posudok má každá FO/PO, ktorá má záujem prevádzkovať bezpečnostnú službu. Podľa informácií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pôsobí k 31. 12. 2023 na území Slovenskej republiky (ďalej iba „SR“) 596 fyzických a právnických osôb, ktoré prevádzkujú niektorý z druhov bezpečnostných služieb.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
64	Potreba lekárskeho posudku pre spoločníkov	§ 11 ods. 1 písm. f) § 11a ods. 1 písm. f) § 12 ods. 1 písm. a) § 12a ods. 1 písm. a)	1.1.2006 1.2.2013 1.1.2006 1.2.2013	Spoločníci bezpečnostných služieb	596	140 €	83 440 €	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Cena lekárskeho posudku sa v závislosti od poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, regiónu a konkrétnych požiadaviek pohybuje v rozpätí 80 až 200 €. V priemere rátame s nákladmi v súvislosti s absolvovaním lekárskeho posudku 140 €. Podľa informácií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pôsobí k 31. 12. 2023 na území SR 596 fyzických a právnických osôb, ktoré prevádzkujú niektorý z druhov bezpečnostných služieb. Náklady regulácie aktuálne predstavujú 83 440 € na celé podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti sú interné štatistiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze analýza vplyvov nebola vykonaná z dôvodu, že hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) preto nebolo možné vyčíslit' / určiť dôvod jeho vzniku.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Úrad súkromných bezpečnostných služieb Prezídium Policajného zboru		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:		
<u>Cielené konzultácie:</u>		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO): Slovenská komora súkromnej bezpečnosti (ďalej ako „SKSB“ alebo „komora“), 31749275	Zúčastnené subjekty: Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty: Slovenská komora súkromnej bezpečnosti	Forma: osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	Dátum vykonania: 22. 08. 2024
<u>Verejné konzultácie:</u>		
Verejné konzultácie k predmetnej regulácii neprebehli z dôvodu jej zaradenia počas konzultácie vykonanej dňa 22. 8. 2024.		

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Zástupca SKSB sa vyjadril, že v súčasnosti je regulácia nastavená tak, že fyzická alebo právnická osoba musí v rámci žiadosti o udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby splniť viacero podmienok. Žiadosť o udelenie licencie musí podať osobne príslušnému orgánu, pričom vyplnená žiadosť musí spĺňať všetky náležitosti uvedené v ustanoveniach § 11 v prípade, že žiadateľom o udelenie licencie je fyzická osoba alebo v ustanoveniach § 12, ak je žiadateľom právnická osoba. V prípade, že sa žiadosť o udelenie licencie týka profesionálnej cezhraničnej prepravy európskej hotovosti cestnou dopravou, jednotlivé podmienky žiadosti o udelenie licencie je možné nájsť v ustanoveniach § 11a, ak je žiadateľom fyzická osoba alebo v ustanoveniach § 12a, ak je žiadateľom právnická osoba.

Žiadateľ o udelenie licencie musí okrem všeobecných podmienok, ktorými sú napríklad dosiahnutie veku 21 rokov a spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, splniť aj špecifické podmienky, medzi ktoré zaradil zástupca podnikateľských subjektov podmienky bezúhonnosti, spoľahlivosti, zdravotnej spôsobilosti a požadovanej odbornej spôsobilosti. Podmienka zdravotnej spôsobilosti sa pritom týka aj fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo členmi štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorá žiada o udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby.

Cena lekárskeho posudku sa pritom v závislosti od poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, regiónu a konkrétnych požiadaviek pohybuje v rozpätí 80 až 200 €. Okrem preukázania zdravotnej spôsobilosti osôb, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu, musí žiadateľ o udelenie licencie priložiť k žiadosti o udelenie licencie aj doklad o zaplatení správneho poplatku vo výške 100 – 220 €. Splnenie uvedených podmienok je spojené s nemalými administratívnymi nákladmi, pričom platnosť licencie je obmedzená na 10 rokov. Po jej uplynutí teda musí prevádzkovateľ bezpečnostnej služby absolvovať proces žiadosti o udelenie licencie znova, a to aj s rizikom, že pri opätovnom posúdení nezíska lekárskeho posudok z dôvodu dosiahnutia vyššieho veku.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor uvádza, že regulácia vznikla z dôvodu potreby stanoviť podmienky pre žiadateľa o udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby a jej výkonných predstaviteľov takým spôsobom, aby rovnako ako jej zamestnanci spĺňali tak fyzické ako i psychické predpoklady na prevádzkovanie danej činnosti. Telesná a psychická spôsobilosť na výkon činností súvisiacich s prevádzkovaním bezpečnostnej služby sa potvrdzuje lekárskeho posudkom.

Aby mohla fyzická osoba požiadať o udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby, musí spĺňať tak základné podmienky, ktorými sú veková hranica na podnikanie ustanovená živnostenským zákonom a spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, ako i špecifické podmienky, ktorými sú bezúhonnosť, spoľahlivosť, zdravotná spôsobilosť a odborná spôsobilosť. Tieto podmienky musí spĺňať aj právnická osoba a fyzické osoby, ktoré konajú za právnickú osobu alebo majú majetkový podiel v právnickej osobe. Stanovenie základných a špecifických podmienok vzniklo z dôvodu potreby upraviť špecifické podnikanie, akým je prevádzkovanie bezpečnostnej služby s ohľadom

na záujem vnútorného poriadku a bezpečnosti, úzkym vzťahom medzi predmetom podnikania a verejným záujmom, ako aj spojitosti predmetu podnikania s možnými zásahmi do právnych pomerov tretích osôb. Vyššie uvedené spojitosti vyžadujú aspoň rámcovo upraviť podmienky prevádzkovania bezpečnostnej služby a to aj prostredníctvom stanovenia určitých podmienok za účelom získania licencie na vykonávanie daného predmetu podnikania.

Fyzická osoba, ktorá je štatutárnym orgánom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu právnickej osoby, prokurista a vedúci organizačnej zložky podniku, vedúci podniku zahraničnej právnickej osoby a zodpovedný zástupca (ustanovený za rovnakých podmienok ako u zahraničnej fyzickej osoby) musia spĺňať základné a špecifické podmienky rovnako, ako fyzická osoba, ktorá žiada o udelenie licencie.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Na konzultáciách, ktoré sa uskutočnili dňa 22. 8. 2024, zdôraznila v úvode stretnutia SKSB potrebu vytvorenia nového zákona, keďže súčasný zákon o súkromnej bezpečnosti prešiel viacerými novelizáciami, v dôsledku ktorých sa stal neprehľadným a komplikovaným pre podnikateľské subjekty. Vzhľadom na pripomienky, ktoré zazneli v úvode stretnutia, navrhla SKSB zriadenie spoločnej pracovnej skupiny za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

V nadväznosti na reguláciu uvedenú v ustanoveniach § 11 ods. 1 písm. f) a § 11a ods. 1 písm. f) ak je žiadateľom o udelenie licencie fyzická osoba, a v ustanoveniach § 12 ods. 1 písm. a) a § 12a ods. 1 písm. a) ak je žiadateľom o udelenie licencie právnická osoba, navrhla SKSB, aby došlo k vypusteniu zdravotnej spôsobilosti ako jednej z podmienok na udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby fyzickej či právnickej osobe. SKSB pritom argumentovala najmä skúsenosťami z aplikačnej praxe, kedy staršie osoby, ktoré už prevádzkujú bezpečnostnú službu, prípadne sú členmi štatutárneho orgánu, po uplynutí stanovenej lehoty nemusia po opätovnom posúdení zdravotnej spôsobilosti získať lekársky posudok. Tieto osoby sa pritom nepodieľajú na výkone bezpečnostnej služby, v rámci ktorého je fyzická a psychická spôsobilosť nevyhnutná, preto by zdravotná spôsobilosť nemala byť stanovená ako podmienka pre získanie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Zástupcovia Ministerstva vnútra SR v úvode stretnutia realizovaného 22. 8. 2024 v priestoroch Ministerstva hospodárstva SR reagovali na potrebu prípravy nového zákona, ktorá zaznela od SKSB, protinávrhom – ochotou zapracovať návrhy zásadných zmien do súčasného znenia zákona jeho novelizáciou. Zdôraznili však potrebu zberu viacerých návrhov zásadných zmien, aby nedochádzalo k častým novelizáciám. Gestor zároveň preverí možnosti zriadenia pracovnej skupiny, ktorej členmi budú aj zástupcovia podnikateľského prostredia.

V súvislosti s návrhom upraviť podmienku zdravotnej spôsobilosti uvedenú v ustanoveniach § 11 ods. 1 písm. f), § 11a ods. 1 písm. f), § 12 ods. 1 písm. a) a § 12a ods. 1 písm. a), gestor súhlasí s alternatívnym riešením navrhnutým zo strany SKSB. Gestor vzal do úvahy aplikačnú prax spojenú s vyžadovaním zdravotnej spôsobilosti pri podávaní žiadosti o udelenie licencie a súhlasí s vypustením tejto podmienky ako nevyhnutného predpokladu na prevádzkovanie bezpečnostnej služby.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Spracovateľ vníma, že v súčasnosti znenie zákona o bezpečnostnej službe vymedzuje v dotknutých ustanoveniach požiadavky, ktoré musia fyzické alebo právnické osoby splniť na získanie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. Medzi tieto požiadavky patrí aj povinnosť predložiť lekárske posudok.

Spracovateľ eviduje konštatovanie zástupcu podnikateľských subjektov, že fyzické a právnické osoby musia pri žiadosti o licenciu na bezpečnostnú službu splniť podmienky ako vek nad 21 rokov, bezúhonnosť, odbornú a zdravotnú spôsobilosť. Podmienka zdravotnej spôsobilosti sa pritom týka aj FO, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo členmi štatutárneho orgánu PO, ktorá žiada o udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. Náklady na lekárske posudok sú 80 – 200 €, správny poplatok 100 – 220 €. Licencia platí 10 rokov a proces jej obnovy môže byť administratívne a finančne náročný.

Gestor uviedol, že regulácia stanovila podmienky pre žiadateľov o licenciu na bezpečnostnú službu a jej výkonných predstaviteľov, aby spĺňali telesné a psychické predpoklady potvrdené lekárske posudkom. Fyzická osoba musí pre získanie licencie splniť základné podmienky, ako vek podľa živnostenského zákona a plnú právnu spôsobilosť, a špecifické podmienky, ako bezúhonnosť, spoľahlivosť, zdravotnú a odbornú spôsobilosť. Rovnaké podmienky platia pre právnické osoby a ich štatutárne orgány, členov či zodpovedných zástupcov.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ vníma návrh SKSB vypustiť podmienku zdravotnej spôsobilosti z požiadaviek na udelenie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. SKSB tento návrh odôvodnila skúsenosťami z praxe, kde sa vyskytli prípady, že staršie osoby, ktoré už licenciu na prevádzkovanie bezpečnostnej služby majú, po opätovnom posúdení zdravotnej spôsobilosti nemohli získať potrebný lekárske posudok. Poukazuje sa pritom na to, že tieto osoby priamo nevykonávajú činnosti spojené s prevádzkovaním bezpečnostnej služby, ktoré by vyžadovali fyzickú alebo psychickú spôsobilosť.

Spracovateľ súhlasí s názorom gestora, ktorý sa týka návrhu upraviť podmienku zdravotnej spôsobilosti uvedenú v dotknutých ustanoveniach. Gestor podporuje alternatívne riešenie navrhnuté SKSB, pričom vychádza zo skúseností z aplikačnej praxe. Taktiež súhlasí s tým, aby sa zdravotná spôsobilosť vypustila ako povinná podmienka na získanie licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby, keďže nejde o nevyhnutný predpoklad pre výkon tejto činnosti.

K predmetnému návrhu SKSB zriadiť pracovnú skupinu za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov, vyjadruje spracovateľ súhlas a podporuje vznik pracovnej skupiny.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ na základe vstupov zúčastnených strán navrhuje upraviť reguláciu obsiahnutú v § 11 ods. 1 písm. f) § 11a ods. 1 písm. f) § 12 ods. 1 písm. a) § 12a ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia